

odbor všeobecné správy

náměstí Hrdinů 1634/3

140 21 Praha 4

Č. j. MV- 2197-1/VS-2025

Praha 28. února 2025

Počet stran: 3

Rozeslat dle rozdělovníku

INFORMACE č. 2/2025

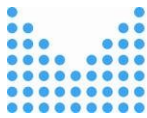
Přepis vietnamských jmen a příjmení

Ministerstvo vnitra opakovaně obdrželo dotaz, jakým způsobem má matriční úřad postupovat při přepisu vietnamského jména nebo příjmení v situaci, kdy v příloze č. 1 nařízení vlády č. 594/2006 Sb., o přepisu znaků do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy, ve znění nařízení vlády č. 100/2007 Sb., (dále jen „nařízení vlády č. 594/2006 Sb.“), které stanoví závazná pravidla pro přepis znaků do podoby, ve které se zobrazují v informačních systémech veřejné správy, není uveden konkrétní znak, respektive pravidlo pro jeho přepis.

Podle § 62 odst. 1 zákona č. 301/2000 Sb., o matrikách, jménu a příjmení a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o matrikách“), mj. platí, že do matriční knihy lze zapsat jméno ve správné pravopisné podobě. Obdobné pravidlo je v zákonu o matrikách vyjádřeno rovněž ve vztahu k příjmení žen (viz § 69 odst. 1 zákona o matrikách). Cizí jména nebo příjmení nejsou při zápisu do matriky překládána, nýbrž se přepisují.

Pro přepis jmen z cizozemských veřejných listin lze použít buď transliteraci (tj. zachování psané podoby zdrojového jazyka) nebo transkripci (tj. zachování zvukové podoby zdrojového jazyka). Pro určení, zda je pro přepis jmen vhodnější transliterace nebo transkripce, je významný rozsudek Evropského soudního dvora z roku 1993, ze kterého vyplývá, že přepis jména při využití transliterace, v jehož důsledku se mění výslovnost jména nebo dochází ke zkreslení jména, představuje zásah do svobody dané osoby, pokud v důsledku toho tato osoba může být zaměněna s jinou osobou (viz rozsudek Evropského soudního dvora ze dne 30. 3. 1993 ve věci C-168/9).

Při přepisu cizích jmen se v České republice tedy vychází z transkripce podle pravidel českého pravopisu, přičemž pravidla pro přepis znaků latinky stanoví příloha č. 1 nařízení vlády č. 594/2006 Sb. Příloha č. 1 nařízení vlády č. 594/2006 Sb. však

neobsahuje pravidla pro přepis všech znaků a diakritických znamének, které využívá vietnamština. Důvodem je skutečnost, že vietnamština se píše latinkou s diakritickými znaménky, která označují jednak pět tónů, jednak různé hlásky, z nichž většinu čeština nemá k dispozici. Jedná se tedy o velké množství znaků, přičemž jejich přepis (ve smyslu jiného zápisu) by, jak je popsáno níže, mohl vést k pozměnění jména nebo příjmení.

Jak je uvedeno výše, některé důležité diakritické znaky pro vietnamštinu se v příloze č. 1 nařízení vlády č. 594/2006 Sb., která stanoví přepis znaků latinky, nenacházejí. Nabízí se tedy možnost využít pravidla stanovená v příloze č. 1 nařízení vlády č. 594/2006 Sb. a v případě, že zde není přepis určitého diakritického znaménka uveden, znak přepsat bez diakritiky. Druhou možností je vietnamská jména a příjmení vždy přepisovat bez diakritických znamének.

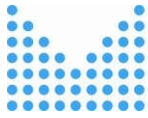
Při snaze dodat znaky, které máme k dispozici, a ostatní vynechat, by nutně došlo ke změně významu slova, takže jméno by se mohlo významově zcela změnit.

Příklady změny významu vietnamských jmen v závislosti na diakritice:

- 1) Mužské jméno Tháng, význam: vítěz(ství). Zapišeme-li pouze s diakritikou, kterou máme k dispozici, tj. Tháng (tzn. a, nikoli ã a čárku), význam bude: (kalendářní) měsíc.
- 2) Mužské jméno Đúc, význam: morálka. Zapišeme-li pouze s diakritikou, kterou máme k dispozici, tj. Đúc (tzn. u, nikoli ů a čárku), význam bude: odlévání, odlití.
- 3) Mužské jméno Bắc, význam: sever (odkazuje k místu, kde se dotyčný narodil). Zapišeme-li pouze s diakritikou, kterou máme k dispozici, tj. Bắc (tzn. a, nikoli ã a čárku), význam bude: strýc / teta / známý starší než rodiče.
- 4) Mužské jméno Thé (např. v kombinaci Bạch Thé), význam: silný, schopný. Zapišeme-li pouze s diakritikou, kterou máme k dispozici, tj. Thé (tzn. e, nikoli ê a čárku), význam bude: řezavý, pronikavý (používá se v reduplikaci thé thé).

Z výše uvedeného vyplývá, že příloha č. 1 nařízení vlády č. 594/2006 Sb. neobsahuje diakritiku užívanou vietnamštinou a aplikací této přílohy může dojít ke změně významu nebo zkomolení vietnamského jména a příjmení a následně záměně jedné osoby za jinou osobu.

Takové důsledky by byly v příkrém rozporu s požadavky shora zmiňovaného rozsudku Evropského soudního dvora z roku 1993, tj. provádět přepis jména a příjmení tak, aby v důsledku přepisu nemohlo dojít k záměně za jinou osobu. Proto v případě přepisu vietnamských jmen a příjmení nelze postupovat podle nařízení vlády č. 594/2006 Sb. Tento problém nelze vyřešit doplněním pravidel pro přepis chybějících znaků vietnamštiny do přílohy č. 1 nařízení vlády č. 594/2006 Sb., neboť

k pozměnění by docházelo i v tomto případě. Důvodem je totiž samotná skutečnost, že dochází k zápisu jiného znaku za původní.

Z uvedeného důvodu je nutné přepisovat vietnamská jména a příjmení **BEZ JAKÉKOLI DIAKRITIKY.**

Tato metodická informace byla vypracována ve spolupráci se soudní znalkyní se specializací na ověřování a zápis vietnamských jmen a příjmení PhDr. Lucíí Hlavatou, Ph.D. a se zástupci vietnamské národnostní menšiny v Radě vlády pro národnostní menšiny.

Žádáme, aby s obsahem shora uvedeného byly seznámeny všechny matriční úřady v působnosti krajských úřadů, obecních úřadů obcí s rozšířenou působností a magistrátů měst Brna, Ostravy, Plzně a Magistrátu hl. m. Prahy.

JUDr. Petr Voříšek, Ph.D.
ředitel odboru

Rozdělovník:

- všem krajským úřadům
- všem odborům vnitřních věcí magistrátů měst Brna, Ostravy a Plzně
- odboru živnostenskému a občanskosprávnímu Magistrátu hl. m. Prahy